

ISSN 2313-8211

ОБЛІК, ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ:
наукові нотатки

**ACCOUNTING, ECONOMICS,
MANAGEMENT:**
scientific notes

Міжнародний збірник наукових праць
International collection of scientific papers

Випуск 1 (5).

Частина 1

Issue 1 (5)

Part 1

Луцьк 2015
Lutsk 2015

УДК 657.338.658

JEL M 00

ББК 65.052

О 14

ОБЛІК, ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ: наукові нотатки / Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 1 (5). Частина 1 / відпов. ред. І.Б. Садовська. – Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2015. – С. 1-200.

ISSN 2313-8211

Збірник наукових праць містить результати наукових досліджень з питань обліку, економіки та менеджменту, що спрямовані на перспективи розвитку економічних наук в умовах глобалізації економіки.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 20767-10567 Р від 22.05.2014 р.

Міжнародний збірник наукових праць з 2014 року зареєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань (ISSN International Centre. Paris, France).

Міжнародний збірник наукових праць в 2014 році включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз: Російський індекс наукового цитування (РІНЦ), Російська наукова електронна бібліотека (eLIBRARY.RU).

Редакційна колегія: **головний редактор** – к.е.н., професор *Садовська І.Б.* (Україна); **відп. редактор** – к.е.н., доцент *Бабіч І.І.* (Україна); д.е.н., професор *Аверіна О.І.* (Росія); д.е.н., професор *Бессонова О.А.* (Росія); д.е.н., доцент *Вегера С.Г.* (Білорусь); д.е.н., професор *Голян В.А.* (Україна); к.е.н., доцент *Голячук Н.В.* (Україна); д-р, професор *Димитров С.С.* (Болгарія); к.е.н., доцент *Жураковська І.В.* (Україна); д-р *Гжегож Зайонц* (Польща); к.е.н., доцент *Зеленко С.В.* (Україна); д-р *Дорота Казмерчак-Пец* (Польща); д.юр.н., професор *Конабаєв О.К.* (Казахстан); *Легенчук С.Ф.*, д.е.н., професор (Україна); *Левицька С.О.*, д.е.н., професор (Україна); д.е.н., доцент *Макарова В.І.* (Росія); д.е.н., професор *Малік М.Й.* (Україна); к.е.н., доцент *Мальцевич Н.В.* (Білорусь); д.т.н., с.н.с. *Мокєєв В.В.* (Росія); д.е.н., доцент *Морозова Н.І.* (Росія); к.е.н., доцент *Московчук А.Т.* (Україна); к.е.н., доцент *Нагірська К.Є.* (Україна); к.е.н., доцент *Нужна О.А.* (Україна); к.е.н., доцент *Петрова О.О.* (Росія); к.е.н., доцент *Писаренко Т.М.* (Україна); *Правдюк Н.Л.*, д.е.н., професор (Україна); к.е.н., доцент *Савош Л.В.* (Україна); к.е.н., доцент *Семеншина Н.В.* (Україна); к.е.н., доцент *Сєкачєва В.М.* (Росія); к.е.н., доцент *Сидоренко Р.В.* (Україна); к.е.н., доцент *Сушко Т.І.* (Білорусь); к.е.н., доцент *Талах Т.А.* (Україна); к.е.н., доцент *Ткачук І.М.* (Україна); к.е.н., доцент *Тлущкевич Н.В.* (Україна); д-р *Хенрік Федевіч* (Польща); к.е.н., доцент *Чудовець В.В.* (Україна); к.е.н., доцент *Шаріпов Д.Г.* (Таджикістан); к.е.н., доцент *Шестакова І.М.* (Росія); д.е.н., професор *Шешукова Т.Г.* (Росія).

Головний редактор:

к.е.н., професор І.Б. Садовська

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових праць. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

© ОБЛІК, ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ: наукові нотатки, 2015

UDC 657.338.658

JEL M 00

LBC 65.052

A 14

ACCOUNTING, ECONOMICS, MANAGEMENT: research notes / International Collection of Scientific Papers. Issue 1 (5). Part 1 / Executive Editor is I.B. Sadovska. – Lutsk : AED of Lutsk NTU, 2015 . – P. 1-200.

ISSN 2313-8211

Collection of scientific papers contains research results on accounting, economics and management, focused on the development of economic science in a globalized economy.

Series of the Print Media State Registration Certificate is KB 20767-1056 of 05.22.2014.

International collection of scientific papers was registered in ISSN International Centre. Paris, France in 2014.

In 2014 International collection of scientific papers was included in the international catalogues of scientific publications and bibliographic database: Russian Science Citation Index (PIHL), Russian Scientific Digital Library (eLIBRARY.RU).

Editorial Board: Editor in Chief is Ph.D., Professor *I.B. Sadovska* (Ukraine); Executive Editor is Ph.D., Associate Professor *I.I. Babich* (Ukraine); Dr., Professor *O.I. Averina* (Russia); Dr., Professor *O.A. Bessonova* (Russia); Ph.D, Associate Professor *S.G. Vehera* (Belarus); Doctor of Economics, Professor *V.A. Holian* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *N.V. Holiachuk* (Ukraine); Dr., Professor *S.S. Dimitrov* (Bulgaria); Ph.D., Associate Professor *I.V. Zhurakovska* (Ukraine); Dr. *Grzegorz Zaionts* (Poland); Ph.D., Associate Professor *S.V. Zelenko* (Ukraine); Dr. *Dorota Kazmerchak-Pec* (Poland); Dr., Professor *O.K. Kopabaiev* (Kazakhstan); Dr., Professor *S.F. Lehenchuk*, (Ukraine); Dr., Professor *S.O. Levytska* (Ukraine); Dr., Associate Professor *V.I. Makarova* (Russia); Dr., Professor *M.Yi. Malik* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *N.V. Maltsevich* (Belarus); Dr., *V.V. Mokeyev* (Russia); Dr., Associate Professor *N.I. Morozova* (Russia); Ph.D., Associate Professor *A.T. Moskovchuk* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *K. Ye. Nahirska* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *O.A. Nuzhna* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *O.O. Petrova* (Russia); Ph.D., Associate Professor *T.M. Pysarenko* (Ukraine); Dr., Associate Professor *N.L. Pravdyuk* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *L.V. Savosh* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *N.V. Semenyshena* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *V.M. Sekachova* (Russia); Ph.D., Associate Professor *R.V. Sydorenko* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *T.I. Sushko* (Belarus); Ph.D., Associate Professor *T.A. Talah* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *I.M. Tkachuk* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *N.V. Tluchkevych* (Ukraine); Dr. *Henrik Fedevich* (Poland); Ph.D., Associate Professor *V.V. Chudovets* (Ukraine); Ph.D., Associate Professor *D.G. Sharipov* (Tajikistan); Ph.D., Associate Professor *I.M. Shestakova* (Russia); Dr., Professor *T.G. Sheshukova* (Russia).

Editor in Chief:

PhD., Professor I.B. Sadovska

The authors of scientific papers are responsible for the content and accuracy of publications. Authors' opinions may differ from the viewpoints of editorial board of the collection.

Ірина Левицька Регулювання прибутковості енергетичного сектору через оптимізацію витрат	90
Світлана Левицька Маржинальний прибуток підприємства як ідентифікація можливості покриття витрат діяльності	99
Наталія Ліба Ціноутворення на підприємстві: актуальні проблеми в умовах кризи	107
Світлана Макаренко Важливість мотиваційної складової в механізмі господарювання сільськогосподарського підприємства	114
Діана Максименко Управлінський облік в системі менеджменту	120
Зоряна Овчарик Калькулювання собівартості в аграрних формуваннях – основа управління виробничими витратами	126
Світлана Олійник Формування облікової політики та контроль за її дотриманням	134
Анастасія Романець Особливості управлінського обліку витрат на виробництво продукції рослинництва	143
Людмила Транченко Маркетингово-соціологічний аналіз ринку рекреаційно-туристичних послуг	149
Людмила Транченко, Олександр Транченко Пріоритетний розвиток аграрної сфери	157
Алла Ужва Стан та стратегічні напрями розвитку регіональних агропромислових комплексів	164
Христина Хомик Методика обліку екологічних витрат	173
Пётр Хомин, Николай Палюх Проблемы гармонизации системы бухгалтерского учёта в Украине и их подмена	178

України. – 2001. - №2.

4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. за №73 [Електронний ресурс]: Режим доступу : <http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish>

5. Податковий Кодекс України. (ст.210) м. Київ, 2 грудня 2010 року N 2755-VI

6. Філімонов О.С. Фінанси підприємств: Навч. посібник.- К.: Ельга, Ніка-Центр, 2010. – 360 с.

7. Електронний ресурс. Режим доступу <http://uk.wikipedia.org/wiki/прибуток>

8. Електронний ресурс. Режим доступу http://uk.wikipedia.org/wiki/Маржинальний_дохід

Автор: Левицька Світлана Олексіївна, д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне,

Україна.

Сфера наукових інтересів: бухгалтерський облік підприємницької та непідприємницької діяльності; аудит; управлінський облік в промисловості; реформування обліку в органах державного сектору.

Зв'язок з автором: Levitska1@yandex.ru

УДК 338
JEL M 21

Наталія Ліба
Мукачівський державний університет

ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В УМОВАХ КРИЗИ

Конкретизовано суть поняття “ціна” та встановлено її роль у діяльності вітчизняних підприємств. У статті проаналізовано проблеми сучасного ціноутворення і окреслено шляхи підвищення його ефективності.

Ключові слова: ціна, ціноутворення, прямі та непрямі методи ціноутворення.

Essence of concept “price” is specified and its role is set in activity of domestic enterprises. The problems of the modern pricing and outlined ways of increase of his efficiency are analysed in the article.

Keywords: price, pricing, lines and indirect methods of pricing.

Конкретизирована суть понятия “цена” и установлена ее роль в деятельности отечественных предприятий. В статье проанализированы проблемы современного ценообразования и очерченно пути повышения его эффективности.

Ключевые слова: *цена, ценообразование, прямые и косвенные методы ценообразования.*

Проблема розвитку механізмів ціноутворення завжди була, є і залишається актуальною, оскільки ціна як один зі способів досягнення цілей підприємства і ціннісних пріоритетів споживачів визначає обсяг збуту, є параметром оцінки конкурентоспроможності товарів. Аналіз проблем сучасного ціноутворення сприятиме як виявленню суперечностей ціноутворення в Україні, так і обґрунтуванню шляхів підвищення його ефективності.

Питання теорії, методології ціноутворення, практики формування цін, різні аспекти сучасного стану та питань ринкового ціноутворення, розробки цінових політики і стратегій розглядалися в роботах зарубіжних і вітчизняних учених: Ф. Котлера, Дж. Еванса, А. Гоша, С. Гришко, В. Корінєва, І. Желтякової, Я. Литвиненка, В. Тарасевича, Є. Уткіна, А. Цацуліна, Г. Чубакова, П. Шуляка. Вивченню принципів ціноутворення присвячено чимало праць таких відомих вітчизняних та зарубіжних науковців, як О.Є. Мазур, І.К. Салімжанова, Л.О. Шкварчук та інші.

В умовах ринкової економіки проблема ціноутворення на продукцію підприємств загострюється унаслідок нестабільності, мінливості ринкової кон'юнктури, динамічності зовнішнього середовища, загострення конкурентної боротьби. Звідси впливає важливість дослідження як загальних теоретичних аспектів системи цін, так і проблем практичного ціноутворення.

Адекватний рівень цін сприяє економічному зростанню, забезпечує ефективне конкурентне середовище, орієнтує виробництво на інноваційний зміст, скорочує витрати виробництва та прискорює обіг виробничого капіталу, підвищує якість товарів і послуг та їх споживчий попит.

Ціна – економічний інструмент, завдяки якому вартість товару одержує грошовий вираз та стає об'єктом суспільного розподілу. Аналіз проблем сучасного ціноутворення сприятиме як виявленню суперечностей ціноутворення в Україні, так і обґрунтуванню шляхів підвищення його ефективності.

Ціну можна вважати основним чинником, який визначає вибір покупців. Це характерно для країн із низькою купівельною спроможністю населення і продуктів типу товарів широкого вжитку або ж для кризового стану економіки країни. Однак останнім часом неабияк впливають на вибір покупців нецінові чинники [2].

У ринковому середовищі підприємства встановлюють остаточні ціни, враховують психологічне сприйняття споживачами товарів підприємства, реакцію конкурентів, встановлення умов надання і рівня знижок за цінами тощо.

Формування цінової політики зумовлює необхідність системного підходу до інформаційного забезпечення обґрунтування управлінських рішень щодо цін. Цей підхід реалізується в комплексній системі інформаційного забезпечення процесу ціноутворення, що охоплює шість окремих систем: систему інформації про ринок загалом; систему інформації про урядову політику; систему інформації про витрати; систему інформації про конкурентів; систему інформації про покупців; систему інформації про обсяги збуту і прибутку підприємства [1].

В умовах ринку прийняття цінових рішень на підприємстві ускладнюється, що може бути пов'язано з існуванням низки проблем у сфері цінової політики.

Існуючі на сьогодні проблеми у сфері ціноутворення знижують як ефективність діяльності підприємств загалом, так і дієвість цінової політики підприємств зокрема. Це у свою чергу зумовлює потребу в пошуку й утвердженні нового підходу до процесу формування цінової політики підприємств [3].

Сьогодні однією з основних проблем у галузі цінової політики вітчизняних підприємств є недосконалість її інформаційного забезпечення. Водночас систематичний збір і аналіз інформації – необхідна умова прийняття оптимальних рішень щодо цін. Виробити добре цінове рішення можливо тільки за умови врахування всіх чотирьох категорій суттєво важливих даних: про витрати, про покупців, про конкурентів і про урядову політику.

Такий підхід – найпоширеніший. На думку вчених, під час прийняття рішень щодо встановлення цін необхідно аналізувати такі види інформації: про ринок загалом, про конкуренцію на ринку, про ціни, про урядову політику, про виробництво і витрати, про обсяги збуту товарів і прибутку. Негативним моментом поданого підходу є ігнорування такого важливого в сучасних умовах виду інформації, як інформація про покупців.

Отже, ціна як важлива складова ринкової характеристики залежить від багатьох умов. У ній синтезуються основні чинники ринкової економіки: попит, витрати на виробництво й обіг, стан конкуренції.

Значний вплив на ціну мають унікальність товару й однорідність ринку, потенційно можливий обсяг реалізації та еластичність попиту. Крім формування цін, ця складова комплексу маркетингу передбачає розробку цінових стратегій виробника та модифікування цін, визначення психологічних меж позитивного сприйняття споживачами цін на окремі товари, оцінку їхньої ефективності. Оптимальною треба вважати ціну, що забезпечує впевненість споживача у вигідності придбання товару (рис. 1).

Рис. 1. Проблеми у сфері ціноутворення підприємств в Україні

Формування цінової політики зумовлює необхідність системного підходу до інформаційного забезпечення обґрунтування управлінських рішень щодо цін.

Аналіз досвіду розвинених країн показує, що саме держава з її

можливостями мобілізації ресурсів активно підпорядковує виробництво суспільним потребам, корелює економічні інтереси суб'єктів ринку, забезпечує оптимальні умови господарської діяльності підприємницького сектора та базові умови життєдіяльності домашніх господарств. А рівень державного регулювання процесів ціноутворення, його форми й методи суттєво відмінні в різних країнах. Однак, цінове регулювання здійснюється передусім з метою запобігання інфляції в умовах товарного дефіциту, монополізму виробників, зростання цін на сировинні та енергетичні ресурси, розвитку сприятливого інвестиційного клімату.

Забезпечення ефективної політики ціноутворення державою здійснюється за допомогою регулювання цін, системи оподаткування, вилучаючи частину доходів у виробників та споживачів, підтримки виробників і споживачів, через системи дотації за допомогою прямих та непрямих методів [4].

Прямі методи регулювання переважають на етапі становлення ринку, недостатнього розвитку механізму його регулювання та в умовах економічної кризи. Це – встановлення на певний термін фіксованих (твердих) цін на товари та послуги першої необхідності, застосування граничних цін або граничних коефіцієнтів їх підвищення, контроль граничних рівнів рентабельності виробничих, посередницько-збутових та торгівельних надбавок, дотування виробників деяких товарів (наприклад, сільськогосподарської продукції), укладання угод про ціни між підприємствами і державою (наприклад, з нафтотрейдерами щодо цін на паливно-мастильні матеріали) тощо.

Непрямі методи державного впливу на ціноутворення переважають в умовах стабільної економіки, коли потенціал ринкового механізму регулювання діє на повну силу. Непряме регулювання досягається передусім через диференціацію рівнів оподаткування та кредитування, митну, акцизну політику тощо.

Теоретично держава має достатньо дієвих важелів впливу на формування цін національної економіки. Однак, практика господарської діяльності підприємств і домашніх господарств в умовах сучасної економічної кризи свідчить про те, що реальний рівень цін товарів і послуг, на жаль, не забезпечує поставлених цілей національного ціноутворення, що зумовлює їх перманентне підвищення, знижує і ділову

активність підприємств, і споживчий попит.

В ході формування ефективного ціноутворення в Україні недостатньо використовуються досвід і тенденції економічно розвинених країн. Так, досвід розвинених країн свідчить, що підвищенню ефективності ціноутворення та стабілізації внутрішніх та зовнішніх цін сприяють:

- простота та зручність системи оподаткування;
- мобільність і гнучкість податкової системи в умовах швидких соціально-економічних змін;
- обґрунтованість фінансових потреб держави (фіскальна достатність податкової системи);
- помірність оподаткування (потреби держави у фінансах не повинні знижувати зацікавленість платників податків у господарській діяльності, оскільки надмірні податки зменшують податкову базу, а значить, і податкові надходження та водночас породжують тенденції приховування прибутків платниками податків);
- відповідність податкової системи критеріям справедливості (прогресивне оподаткування, запобігання подвійному та багаторазовому оподаткуванню, мінімізація податкових пільг тощо);
- інтеграція цільових соціальних податків та їх реформування спираючись на ефективний світовий досвід (наприклад, Чилі).

Зниження податкового тиску на суб'єкти економіки, вдосконалення величини та структури оподаткування орієнтовно на рівень інфляції сприятимуть підвищенню ефективності ціноутворення, значній стабілізації цін, підвищенню реальних доходів як домашніх господарств, так і підприємницького сектора. Останні могли б стати додатковими внутрішніми інвестиційними ресурсами виробничої сфери національної економіки, яка для забезпечення зростання потребує суттєвого оновлення. Водночас, таке реформування сприяло б і збільшенню податкових надходжень до бюджету.

Вдосконаленню податкової системи в межах означеної проблеми сприяло б і надання пільг платникам податку на прибуток в частині зниження собівартості продукції. Вилучення цієї частини прибутку з бази оподаткування стимулювало б підприємства активніше шукати шляхи зниження собівартості, збільшувати заощадження для модернізації та розширення виробництва.

Таким чином, проведений аналіз проблеми підвищення

ефективності ціноутворення в Україні дозволяє узагальнити ряд висновків [4].

1. Економічна роль держави полягає в створенні інституційного поля ефективного ціноутворення.

2. Реформування податкової системи в Україні сприяло б підвищенню ефективності ціноутворення.

3. Зниження ставок кредитування й оподаткування прибутків банків у частині інвестиційного та житлового кредитування сприяли б підвищенню ділової активності та розв'язанню проблеми доступного житла.

4. З метою підвищення ефективності національного ціноутворення в Україні, забезпечення інтересів виробників і споживачів доцільно розробити й законодавчо прийняти національну цінову стратегію.

5. Результати дослідження можуть бути використані в подальшому вивченні проблем підвищення ефективності ціноутворення, зокрема обґрунтування методологічних основ, модернізації механізму формування цін стратегічних та соціально значущих галузей економіки, які потребують державної підтримки.

Отже, основною метою ціноутворення держави повинні бути відновлення та розвиток вітчизняного виробництва. Ціноутворення є складовою частиною соціальної політики України, тому для захисту вітчизняного споживача необхідно побудувати власну цінову базу з відмовою від орієнтації внутрішнього ринку на світові ціни.

Література:

1. Азарян О. Організація і технологія торгівлі / О. Азарян, Е. Локтев, В. Оліфіров. – Донецьк : Дмитренко, 2007. – 528 с.
2. Дугіна С. Маркетингова цінова політика / С. Дугіна. – К. : КНЕУ, 2005. – 393 с.
3. Крикавський Є. Маркетингова товарна політика [Текст] / Є. Крикавський. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2008. – 276 с.
4. Крикавський Є. Маркетингова товарна політика [Текст] / Є. Крикавський. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2008. – 276 с.
4. Андрусь О.І. Аналіз проблем сучасного ціноутворення в Україні та обґрунтування шляхів підвищення його ефективності. Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки № 5, 2013 -4

Автор: Ліба Наталія Степанівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та фінансів Мукачівського державного університету, м. Мукачеве, Україна

Сфера наукових інтересів: обліково-аналітичне забезпечення інноваційної діяльності, аналіз інноваційної діяльності для прийняття управлінських рішень; діагностика наукового потенціалу як складової інноваційної системи регіону; особливості ціноутворення.

Зв'язок з автором: mtioblik@mail.ru

УДК 657
JEL M 21

Світлана Макаренко
ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН

ВАЖЛИВІСТЬ МОТИВАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ В МЕХАНІЗМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

В статті розкривається значення мотиваційної складової в системі управління персоналом на підприємстві. Внаслідок нових механізмів господарювання керівництво с/г підприємства повинно займатися пошуком та розробкою ефективних способів управління працею, що і забезпечить активізацію людського фактора. Тому кожен працівник с/г підприємства повинен мати мотивацію, а ефективність мотивації залежить від мотиваційної складової трудового потенціалу підприємства.

Ключові слова: механізм господарювання, ефективність мотивації персоналу, мотиваційна складова, мотиваційний потенціал, мотиваційний профіль, мотиваційні фактори.

The article deals with the role of the formation of new mechanisms of economic management. That is why the company management should look for effective ways of personnel management and its improvement which, in its turn, provides the activation of human factor. Each employee of the enterprise must be motivated and the efficiency of the motivation depends on the motivating part of labour potential of the enterprise.

Keywords: company management, efficiency of the motivation, motivating component, motivating potential, motivating profil, motivating factor.

В статье идет речь о значении мотивационной составляющей в системе управления персоналом на предприятии. На основании новых механизмов хозяйствования руководство с/х предприятия должно заниматься поиском и разработкой эффективных способов управления трудом, что и обеспечит активизацию человеческого фактора. Поэтому каждый работник с/х предприятия должен быть мотивированным, ведь эффективность мотивации зависит от мотивационной составляющей трудового потенциала с/х предприятия.